

آبونه شماره اولی

ممالك عثمانیه ده سته لکی (۶۰)، آتی
آلمی (۳۵) غروشدور.
ممالك اجنبیه ده سته لکی (۱۷)، آتی
آلمی (۹) فرانقندر.

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشیدر

§

مملکه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور. درج ایداله یازیلر اتاده
اولونماز.

الکتاب

۱۳۳۰

دینی، فلسفی، علمی، ادبی هفته لقی مجموعه اسلامییه در.

صاحب و مدیر

باش محرز

ع. اشرف ارباب

محمد عاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

اخطارات
رساله نشر دن آلدیغی کوسترملک
شرطیله بتون یازیلر هر هانکی
بر غزته طرفدن اقتباس اولونه بیلیر.

مکتوبلرک امضالری واضح
و اوقاق ناطلی اولسی و آبونه صره
نوسروسی محتوی بولونسی لازمه در

ممالك اجنبیه ایسورن آبونه اولانلرک
آدرس لرینک فرانسیزجه ده یازیلی
رجا اولنور.

پاره کوندرلدیکی زمان نه یه دایر اولد
یفنک واضعاً بیلدیرلمسی رجا اولنور.

بر آغیزله مجلس ملی حضورنده اعتراف ایدیلن بر نظارتک بوتون باطالقارینی تطهیر موقی اوله رقی مکمل بر اداره حالته افرای ایدن عزیمکار بر ذات عالی بولمسه ایدی مترددلره حق ویریه بیلیدی

مع مافیه اعتراف ایدم دز که صاخلام و فیاض بر دماغ ، متین و دینج عضولردن محروم اولورسه دوشوندیکنی موقع اجرای قویه مز . قوروله جق تشکیلاتک احتیاجات عصره موافق ، جانی و مقبول عنعنلره مطابق اولمی ، خلاصه اساسلی و پایداری اوله بیلیمک دامغانی حائر بولنه بیلیمه سی آنجق بوکا متوقفدر . عجیب بو تأمین ایدیه بیلیمی ؟ ... بک زیاده حائر اهمیت اولان بو تشبث حقننده قطعی سوزمزی تشکیلات قادروسنک نثری و یکی بنایی قوروجق بازولرک تبیین زمانه ترک ایدیورز . شمدیلک مقام مشیختک ، ملت اسلامیه نک یکانه واسطه تعالیسی اولان مدرسه لری بر منبع عرفان حاله افرای ایتکه متوجه اولان تشبثلرند موقی بالخر اولملرینی تمی ایتکه اکثفا ایتکی داها مناسب کوریورز .

طولانی قادیلرجه (آدالقی آبی) ده نیان - شهر ذی القعدة نک ابتداء سنده مکیه کیتیمک املیه یوله چیقیدی . فقط بو سفردن مقصد ، محاربه ایتک دکل ، مکیه کیدوب کعبه شریفه یی زیارت ایله مکدی که زیارت انساننده قریش مشرکریلده کوروشوله جکندن اونلردن بر چوغنک مسلمانلغه میل کوسترمه سی و شوصورتله مسلمانلرک قوتلانه سی مختلیدی . بو سفره اصحاب کرام ، باخلاء مکلی اولان مهاجرلر ، بک سه - ویندیله ، چونکه : رسول اللهک رؤیاسنی هان بوسنه چیقاجق صائمشر و مکیه واریر و ارماز بیت شریفی زیارت و طواف ایدم چکر ظننه دوشمشاردی . پیغمبر افندیمز ، صرف زیارت ایچین کککده اولدیغنی آکلاتمق ایچین - حاجیلرک کیردیکنی کبی - احترامه کیردی و مکده قربان ایدیلک اوزره بر جوق ده ویه علامت طاقیدردی ، برابرنده بولونان ۱۵۰۰ قدر اصحاب کرامده یولجی سلاحی اولق اوزره یالکز برر قیلیج آملالرینی تنیه ایتدی . هرتورلو احتماله قارش قالا بالقجه بولونمق فکر یلده مدینه جوارنده کی بدوی قبائله :

— بن ، کعبه زیارته کیدیورم . سزده کلکز ، برلکده بولونالم . دییه خبر کونده ردی . لکن بدویلر :

— پیغمبر ، دشمنلرینک آره سنه کیدیور . مطلقا محاربه یه مجبور اولاجق و نتیجه ده غیب ایدم جکدر . بز ، بو تهلمکلی سفره قاریشایلمده اوطوروب راحتمز باقالم . دییه رک رسول اللهک دعوتنه اجابت کوسته رمه دیلر .

پیغمبر حضرتلری ، یاننده کی اصحابی ایله (ذوالخلیفه) ده نیان یرده احراملاندی و قریشیلرک احواله دائر معلومات کتیرمک اوزره (بشر بن سفیان) نامنده بر صحابی یی کیزلیجه مکیه کونده ردی .

حال بوکه : مکلیلر ، رسول اللهک یوله چیقیدینی دویمشدر و ناصیل اولورسه اولسون مسلمانلرک زیارتنه مانع اولمای ذهنلرینه قویمشدر ، بو فکر ایله ده ایچه بر قالا بالق اولدقلری حالده مملکت خارجه چیقوب محاربه یه حاضر لانشدر ، حتی (خالد بن الولید) ی ایکی یوز آتلی ایله بیشدار اولارق (غنیم) موقنه یوللا مشلردی .

پیغمبر افندیمز ، مکیه ایکی قوناق مسافه سی اولان (غدیر اشطاط) یاخود (عسفان) موقعنده بولوندینی صیراده بشر بن سفیان کلوب قریشک حاضر لغنی خبر ویردی .

بونک اوزره رینه پیغمبر حضرتلری ، نه یایالم ؟ دییه اصحابنه دانیشدی . ابو بکر الصدیق حضرتلری :

— یا رسول الله ! سن ، محاربه ایچین دکل ، صرف زیارت ایچین یوله چیقدک . بناء علیه یورویه لم و یولمزی کسمه یه قالیشانلر اولورسه اونلرله حرب ایدم . دیدی . افندیزده :

— او یله ایسه بسم الله آرش ! امرینی ویردی .

کرک صدیق اکبرک تکلیفنه ، کرک حضرت پیغمبرک اونی قبول وامرینه دقت ایدیورمیسک ؟

تاریخ

اسم عسکرینه :

حدیثیه مصالحه سی

یکیت عسکر !

شیمدی یه قدر سکا برقاج محاربه آکلاتدم و طولانیسیله بعض نصیحتلرده بولوندم . بو سفرده رسول الله صلی الله علیه وسلم افندیمزک مکه مشرکریله بایدینی بر مصالحه پی نقل ایدم جکم . دقتلی دیکلده مسلمانلرک علیه کبی کوزوکن بو مصالحه نک ، اهل اسلامک لهنه چیقیمش ، یعنی مسلمانلرک منفعته خدمت ایتش اولدیغنی آکلا .

جناب حق (عی ان تکرهوا شیئاً وهو خیر لکم) یعنی (سزک فسا کوردیککز بر شیتک حق کزده خیرلی اولق احتمالی واردر) بویورویور .

ایشته سویله یه جکم حکایه ، بو آیت کریمه نک اک پارلاق بر مثالیدر . هندک محاربه سی دونوشنده پیغمبر حضرتلری ، اصحابنه خطاباً :

— بوسنه دن صوکر اقریش مشرکری ، بزم اوزره ریمزه کله مه یه جکدر .

بالعکس بز ، اونلرک اوسته یورویه جکر . بویورمشدی . برده اصحاب کرامیلر برلکده مکیه کیدوب کعبه مکرمه یی زیارت و طواف ایله مش اولدیفنه دائر بر رؤیا کوردیکنی خبر ویرمشدی . آرتیق مشرکلرک اوزره رینه یورومک زمانی کلدیکنی فعلاً ده اثبات ایچین هجرتک آلتنجی سنه سنده و - شکر بایرامی ایله قربان بایرامی آره سنده بولونماسندن

کلیسای کبی سوسلو و بالذلی دکادی. لکن اللهک امریله وایکی پیغمبرک
آله انشا ایدیلشدی .

کعبه موجود اولاقجه کلیسانک رغبت کورده مهیه جکئی آکلایان
ابرهه، بر اوردو ترتیب ایددرک حجازه طوغرو یورودی که مقصدی
مکبه کیدوب کعبه معظمه بی تملدن ییقمقدی .

یوله چیقدی . فقط بلدة اللهه یاقلشینجه اوردوسنک اوکنده
یورون بویوک برفیل یره چوکدی. دوودیلر، سوودیلر، قالقوب بر
آدیم آتمادی. صوکر الله طرفدن کلن بر عذاب ایله او قوجه اوردو
هلاک اولدی، بوتون آغیرلقاری چول اورتاسنده قالدی.. مکلیلر
چیقوب بونلری طولادیلر وکندیلری هم محافظه ایدن، همده دشمن
اشیاسندن غنیمت احسان ایله بن جناب حقه شکر ایتدیلر که رسول الله
افندیمز، بو وقعه دن ایکی آی قدر بر مدت صوکر دنیای تشریف
بویورمشدی .

ثنية المزار موقعه « فیلی مکبه کیرمکدن منع ایدن الله، قصوای ده
ایلری کیتمکدن منع ایله دی » دیمه سیله ده بو وقعه یه اشارت ایله مشدی .

..

عجبا نیچین ایلری کیدیلهدی ده اوراده توقف ایدیلدی؟ ان شاء الله
حکایه نك صوکنده (انا فتحناک) سورة شریفه سیله ترجمه سنی یازه جیم.
اوراده کورده جکسک که مکه داخلنده برطاقم اهل ایمان واردی. بونلر،
دینی بوتون مسلمان اولدقلری حالد مجبوریتلری طولایسیله چیقوب
مدینه یه کیده میورلردی. شاید رسول الله حضرتلریله احبابی یورومه یه
دوام ایتسه لر وبلده مبارک یه محاربه ایله کیرسه لر هجوم ائناسنده بو
مسلمانلرک، خصوصیه داها سن مکلفینه کله مش معصوم چوقولرک آباق
آلتنده قالمالری قورقوسی واردی .

برده اوکون پیغمبریمزه قارشى طوران مشرکاک آراسنده صوکرادن
مسلمان اولاجق و مسلمانلغه جدأ خدمتده بولوناچق کیمسه لر موجوددی.
بر محاربه اولدینی تقدیرده بونلرکده قیلیچدن کچمه سی، علی الخصوص
احباب کرامدن برچوغنک شهادت شریقی ایچمه سی طبیی بر شیدی .

واقعا بوفداکار مسلمانلر عنندنه شهیداک، اک بویوک واک سه وکیل،
بر مرتبه ایدی. فقط داها او صیرالرده بونلرک اولمه سی دکل، دشمنلری
أولدورمه سی وباشایوبنده مسلمانلغک یایلمه سینه خدمت ایتمه سی لازم
کلیوردی . نیتیه کیم بوکونمه بویله در، حال حاضرده ده بر مسلمان
عسکرینک حیاتی پک قیمتلی در. بعض حیتپرورلریز، تشویقه دائر
سوزلری و یازیلریله خلقه بویله اولمه یی توصیه ایدیورلر. بنسه اوفکرده
دکم، نیچین بلاقید و شرط اولمه لی؟ دیرم .

دشمندن قاچالمی، اولومه آتیلما یالمی؟ دیه اعتراضی ایدیورسک؟
خایر همشهریم خایر! اوله دیمک ایسته میورم . اوله لم، فقط دینره

موجودی ۱۵۰۰ ی طولدورمایان ویا نلرنده برر قیلیچدن باشقه
سلاحی بولونمایان برجامتله برمملکت اوزه رینه یورومکدن چکینمیورلر.
هم اوله برمملکت که اهالیسی، مکمل سلاحلانش و محاربه یه حاضرلانش
اولدینی حالد قصبه خارچنده بکله یوب طورویور .

(همه الرجال قلاع الجبال) دیه عربجه برسوز واردرکه (یکتیرک
همتی، یعنی برشتی ذهلریه قویوبده اجرایه باشلامالری، طاغری
یرندن سوکر) دیمکدر .

ایشته باشلرنده آخر زمان پیغمبری کبی بر قوماندان بولونان بو
یکت جماعتک اوکنده ده قریش درنکنک اهمیتی کورونمیوردی .
قالا بالقاری طولایسیله طاع کبی اولسه لر بیله اونلری سوکوب آتمق،
مسلمان قهرمانلرنجه پک قولای تلقی ایدیلیوردی . برآز ایلریله یجه
رسول اکرم افندیمز :

— صاغ طرفه صابالمده خالدک سواریلری شاشیرتالم . بویوردی.
(حمزة بن عمرو الاسلمی) نامنده بری ده قلاووزلق ایددرک پیغمبر
حضرترلریله معیتی (حدیبیه) موقعه چیقان (ثنية المزار) اسمنده کی
یوقوشک باشلانمیه کتیردی . بو یوقوشک آرقه جهتی، یعنی تبه نك
آشاغی طرفی، قریش اوردوکاهی ایدی. خالد، مسلمانلرک باشقه بولدن
کیتدیکنی آکلایجه دونوب اوردویه کلدی و مسلمانلره قارشى یاپیلان
تدییرک فائده سی کوروله دیکئی خبر ویردی .

رسول الله حضرتلری (قصواء) آدی یوروک برده وه یینمشدی.
یوقوشک ابتدا سنده بحکمة الله بو ده وه چوکدی وچکیلوب دورتوله سنه
رغما بویینی اوزاتوب طوردی .

پیغمبر افندیمز :

— فیلی مکبه کیرمکدن منع ایدن الله، قصوای ده ایلری کیتمکدن
منع ایله دی. بویوردی. صوکر ایلری ده کیشدیروب ده وه یی کندیسی
یوروتدرک حدیبیه نك صوکنده کی بر قویو باشنه ایندی .

..

بوراده باشقه بر حکایه جک سوبیله یوب یینه بجنه کله جکم . دقت
ایتده سوزک آلتی، اوستی اونوتما یاسک :

یمنده (بنی حیر) نامیه برسلاله، حکومت ایدیوردی. ایکی،
اوج بیک سونه سورن بو حکومت، صوکارینه طوغرو ضعیف دوشمش،
حتی آفریقادن کچن حبشیلرک هجومیه مضحل اولمشدی .

حبش قوماندانی اولان (ابرهه) یمن برنسلکنه تعین ایدیلدی.
حریف، دوشونجه لی برآدامدی. عربلری کندینه جاب ایتک و بو
سایه ده بوتون عربستانی بنسه مک ایچون صنعاده سوسلو بر کلیسا
یایدیردی. هرکس کلسین، زیارت ایتسین . دیه اعلان ایتدیردی .

عربلر، بوکا اهمیت ویرمه دیلر . چونکه : مکده ابراهیم و اسماعیل
علیهما السلام کبی ایکی بویوک پیغمبر طرفدن یاپیلان کعبه مکرمه، طوروب
طورویوردی. واقعا بو مبارک بنا، طاشدن یایلممشدی . ابرهه نك

و یوردیمزه یورویملری اولدوردکن صوکر شهادت شربتی قانه قانه ایجهلم، لیکن اول امرده برچوق دشمن لشنی چیکنه یوب کچلم .
عثمانلی شاعرلرندن ناجی افندی مرحومک شوقطعه سی نه بلیغ در :

زینت خاک شهادت اولماسین بر تیغزن
شان عثمانی دلو راه اوزره اعلا ایتمدن
نجه اعداده جنک ایتمکدهیم جانله بن
عادر مجروح دوشمک خدمت ایسترن وطن

طاهر المولوی

برصنحه تاریخ :

مصرک سرگذشتی

٦

انکلتزه اشغال عسکرینک مفرمانی

١٦ مایس ١٨٨٢ ده انکلتزه و فرانسه اسکندریه فیلولری کوندرمک ایچون اتفاق ایتمکلیری و حکومت عثمانیه فیلولسک انلره اشتراک ایتمه سنی متضمن بر نوطه نی باب عالییه کوندر دیلر. باب عالی جواباً کندیسندن ماعدا مصر شوننه مداخله ایتمه کیسه نک حق اولدیغنی، ذات شاهانه نک مصرده یکانه حاکمیت صاحبی اولدیغنی بیلدیردی، و مصر قاینه سنه بر تلغراف چکهرک خدیوک امرینه اطاعت ایتملری توصیه ایتمدی .

انکلیز و فرانسز فیلولری اسکندریه واصل اولور اولماز انکلتزه و فرانسه سفیرلری بالاشترک خدیوه بر مکتوب کوندره رک مصر پارلمانتوسی رئیس سلطان پاشانک مصر قاینه سی رئیس محمود سامی پاشایه مصرک سلامتی نامه آتیده کی معروضاتی تقدیم ایتمک ایسته دیکنی یازدیلر :

« اولاً — رتبه عسکریه سنی و معاشنی ابقاء عرابی پاشانک موقتاً مصردن تبعیدی .

ثانیاً — علی فهمی پاشا و عبدالعالی حلمی پاشانک مصر داخله نی و تبعیدی .

ثالثاً — محمود سامی پاشانک استعفا سی . »

انکلتزه و فرانسه سفیرلری بومعروضاته علاوه سلطان پاشانک رأیلرینه موافقت ایتمکلیری و درحال اجرا اولملری ایچون تشبثاتده بولونلشنی طلب ایتمیلر .

خدیوه بومکتوبک کوندرلشی حزب عسکری ایله پارلامنتو اعضاسنک بر قسمی بیننده اختلاف بولندیغنی کوستردی . خدیو توفیق پاشا بومکتوبی و زراسنک رأینه مخالفت ایده رک قبول ایتمدی . بونک اوزرینه مجلس نظار اجتماع ایدرک مصرده حقوق شاهانه اخلاص

ایدیلدیکندن طولانی استعفا ایتمکی قرارلاشدیردی . صانکه قاینه اعضاسی انکلتزه و فرانسه نک بوندن مقدم مصرک شون داخله سنه مداخله ایتمکلیری بیلمه یورلردی .

بدیهیدرکه وطن حسی ایله یوره کی چاربان ، هرابی حادثه سنسندن متألم اولان هر مصرلی عرابینک ، سلطان پاشانک رأینه تبعیت ایده رک مصردن مفارقت ایتمسی جان و کولکدن ایستردی . چونکه بوسیلله ایله مداخله اجنبیه اسبابی کونکدن صارصلمش و محوایدلش اوله جقدی . نه چاره که عرابی مصردن موقتاً مفارقت ایتمکی شخصی بر هزیمت مغنویه طایفه رق مصردن چیقمه دی . حالبوکه او ، فرقه احرار باشنده مملکتک حریت و استقلال ایچون چالیشمق داعیه سنده اییدی . آکا یاقیشان پک یقین بر ماضیه ارجاع نظر ایده رک انکلتزه نک مصری قبضه تسخیرینه کچیرمک ایچون اوینادیغنی روللری، مملکتک داخلنده احداث ایتمک ایسته دیکی شورشلری پیش تدقیقندن کچیرمک و مصرک منافع عالییه سی ایچون مصردن چیقمق اییدی . فقط اوله یامیدی و سیئات سابقه سنه یکی ودها مدهش برسیته ضم ایتمدی .

عرابی دن مصردن چیقمسی ایسته ندیکلی وقت بونی رد ایتمدی . کندیسنک مفارقتی ، انکلتزه و فرانسه نک امرلری اجرا دیمک اوله رق احرار مملکتی تهله کیه قویه جغنی ، بواکی دولتک مداخله سنه بر زمین تشکیل ایده جکنی ایلر و سوردی . فقط بوجواب پک ضعیف اییدی . چونکه بواکی دولت اسماعیل پاشا دورنده مصره مداخله ایتمش، کذا صکره آنک عزله سبب اولمشر اییدی . عرابینک قناخته کوره ده انکلتزه سفیری سیر (مالهت) ک مداخله سی اوزرینه ریاض قاینه سی اسقاط واردونک طلبلری قبول ایذیش اییدی . احرارک تهله کده قلمسی ایسه غیروارد اییدی . چونکه فرقه ده مملکتلری اوغرنده هر درلوفدا کارلنی کوزه آلان حیت و غیرتلیله مشهور آدملر چوق اییدی . الحاصل عرابی سلطان پاشانک رأینه تبعیت ایتمش اوله ییدی ، انترقه لره قارشی آهین برسد چکیلمش ، اجنبیلرک دسینه لری عقیم و نامی محترم قالمش و بونکون وطن و تاریخ قارشیسنده یوکنندیکی مسئولیت عظامی یوکنمنه مش و اونک بارثیلی آلتنده ازیلامش اولوردی .

سامی پاشا قاینه سی استعفا ایتمدن مقدم پارلامنتوی طوبلامق ایسته دی ایسه ده خدیوک عدم موافقتدن طولانی موفق اولامدی . سامی پاشانک استعفا سی قبول اولندی و یکی تشکیل اولنان قاینه ده بنه عرابی حریه نظارتنده قالدی . چونکه بتون اردو اونک یدسقوطنده اییدی .

بونک اوزرینه فرانسه بتون دولتلره مراجعت ایده رک عرابی ایله آرقداشارینک استانبوله دعوت ایذملری و ذات شاهانه ایله ملاقات ایده رک امرلری تلقی ایتمه لری طلب ایتمدی . فقط انکلتزه باب عالی دن اوروپا دولتلرینک بوطلنی قبول ایتمه سنی و مصره فوق العاده بر قومیسر ارسال ایتمسی توصیه ایتمدی و توصیه سی قبول و اجرا اولندی .